

Är förtryck?

Namn: Cherin Awad
Sysselsättning: Jurist på advokatfirman Åberg & Salmi
Religiös orientering: Muslim
Den viktigaste jämställdhetsfrågan just nu: Oj, vad svårt – mycket är viktigt.

”Spontant skulle jag svara nej på frågan om det finns områden där religion och jämställdhet krockar.”

Namn: Kristina Hultman
Sysselsättning: Journalist och fri skribent.
Religiös orientering: Sekulär.
Den viktigaste jämställdhetsfrågan just nu: Kampen mot våldet och rätten till arbete, som alltid.

”Jag tänker att det sekulära samhällets stora styrka är att dess principer kommer alla till del.”

Namn: Helene Egnell
Sysselsättning: Stiftsadjunkt vid Centrum för religionsdialog i Stockholms stift.
Religiös orientering: Svenska kyrkan (Evangelisk-luthersk).
Den viktigaste jämställdhetsfrågan just nu: Kan inte peka ut en enskild fråga. Att vara vaksam mot backlash på alla områden, speciellt i kölvattnet av den ekonomiska krisen.

”På något sätt har konflikterna hela tiden med sex och kön att göra.”

I en situation ärver mannen dubbelt så mycket som kvinnan, men det finns också situationer där det är tvärtom. I de flesta fall är det lika mycket. Hur mycket man ärver beror på vilket ekonomiskt ansvar man har och vilket förhållande man har till den avlidne, och det senare finns väl även i svensk lag.

Menar du att den muslimska arvsrätten ofta tolkas felaktigt?

AWAD: – Den muslimska arvsrätten är så detaljerad att det inte finns så mycket tolkningsutrymme. Vad jag menar är att det inte är en huvudregel att mannen ärver dubbelt så mycket som kvinnan, på samma sätt som det inte är en huvudregel att

kvinnans vittnesmål är värt hälften så mycket som mannens.

– Så fungerar det säkert i vissa länder, men här kommer vi till vikten av att skilja mellan religion och tradition. Jag är den första att skriva under på att det finns extremt kvinnoförtryckande regimer i länder som Iran och Saudiarabien, men det är problematiskt att använda det som ett argument för att gå på troende muslimer. Om man ska använda våra termer så är det helt enkelt *haram* att förtrycka kvinnor, det går emot islam.

Hur viktigt är det för din feminism, Kristina, att du är sekulär?

HULTMAN: – Oavsett vilket land man befin-

ner sig i måste det finnas någon slags princip för hur samhället ska vara organiserat. Jag tycker att det är en viktig grundprincip i ett demokratiskt samhälle att inte låta religiösa idéer styra lagstiftning eller rättsprinciper. Det må stå vad som helst i religiösa urkunder men så fort man tycker att lagen ska underkastas detta så blir det problematiskt.

– Så till vida är jag definitivt sekulär. Samtidigt har jag lärt mig mycket av feminister som jobbar *inom* religionerna. När jag arbetade med kvinnofrågor i svenska PEN reste jag bland annat till Nigeria, där jag kom i kontakt med både islamiska jurister och sekulära och muslimska feminister. Det var efter steningsdomen mot Amina

Lawal som jag besökte landet, som ju är oerhört fundamentalistiskt präglat med både kristna och muslimska områden. Vilken feministisk väg man väljer måste ju handla om strategi – vad är mest effektivt i det politiska sammanhang där vi befinner oss?

AWAD: – För mig blir det ett problem när man talar om fundamentalistiska muslimer eller kristna. Vad har domen mot Amina Lawal med fundamentet i islam att göra?

– Man kan tyvärr säga att det inom feministiska grupper finns en tendens att gå på religionen väldigt hårt och jag tror att man gör sig själv en otjänst då och kan förlora en stor grupp i arbetet för en god sak.

HULTMAN: – Vad jag menade var att jag ►